

per persunas d'instrucziun, mainascoulas e cussagls da scoula

Nr. 2 2023/24

Part generala

Glista naira da la CDEP/EDK

La conferenza da las directuras e dals directurs chantunals da l'educaziun publica (EDK/CDEP) maina üna glista da persunas d'instrucziun cha l'autorisaziun per instruir es gnüda retratta. La glista naira pussibiltescha als cussagls da scoula d'examinar scha l'autorisaziun per instruir es gnüda tutta davent ad üna persuna d'instrucziun i'l rom d'üna procedura chantunala. Per ch'üna retratta da l'autorisaziun per instruir possa gnir examinada i'l chantun Grischun, es il departamaint d'educaziun, da cultura e da la protecziun da l'ambient (DECA) avisà sün ün'annunzcha da quistas persunas d'instrucziun tras il cussagl da scoula. Implü annunzcha nouv la procedura publica dal Grischun al DECA proceduras penalas relevantas e decisiuns da proceduras terminadas, per ch'üna eventuala retratta tras il departamaint possa gnir examinada.

CDEP: [Retratta autorisaziun per instruir](#)

Duos novs mezs d'instrucziun sec. I

La regenza ha approvà l'elavuraziun da documainta pel mez d'instrucziun 'Schauplatz Ethik 7-9' per talian. Implü ha la regenza dat glüm verda per la traducziun dal mez d'imprender online existent 'Profolio' pel rom 'Orientaziun professionala' in sursilvan. Id es previs cha'l mez d'instrucziun gnia schlar-già süllas ulteriuras regiuns linguisticas tenor bsögn.

Mediomatix

La pagina d'internet dal mez d'instrucziun 'Mediomatix' es gnüda surelavurada cumplettamaing. Davo la tscherna da l'idiom pon gnir consultadas online las survistas dals cuntgnüts per mincha tom e tuot ils cuntgnüts da la 'Grammatica da scola'. La pagina d'internet permetta nouv eir l'integraziun d'exercizis online. Quists vegnan in ün prüm pass elavurats

i'l rom dal proget 'Mediomatix surmiran' e plü tard probabelmaing eir realisats pels ulteriurs idioms. Pel mumaint stan a disposiziun 15 exercizis per la 3. classa in surmiran. Natüralmaing as chatta sülla pagina d'internet inavant ils tschegns per cumprar ils mezs d'instrucziun, l'adöver dals e-books ed il support.

[Pagina d'internet Mediomatix](#)

Tscherchè plazzas da praticum

La Scoul'ota da pedagogia (SAPGR) crescha. 650 plazzas da praticum vegnan dovradas per las studentas ed ils students da la SAPGR be per l'on 2023. La qualità da la scolaziun dependa impustüt da la qualità da las persunas d'instrucziun da pratcha. I profitan tuottas duos varts: Las studentas ed ils students imprendan da l'esperienza da las persunas d'instrucziun. Las scoulas da l'otra vart pon acquirar e liar studentas e students talentats vi da lur teams. Mainascoulas vegnan supplichats d'annunzchar persunas d'instrucziun adattadas directamaing al manader da la pratcha professionala, sar Men Gustin.

[Adressa da contact Men Gustin](#)

Admissiun SeS ucrainais a scoulas medias

Las cundiziuns per l'admissiun da scolaras e scolaras ucrainais cul status da protecziun 'S' a las scoulas medias sun scleridas. L'admissiun es pussibla suot tschertas premissas. Ulteriuras infuormaziuns as chatta sün ün fögl d'infuormaziun cha l'uffizi per la fuormaziun media-superiura ha schaffi.

[Fögl d'infuormaziun: Scolaras e scolaras da l'Ucraina in scoulas medias grischunas](#)

Promouver la fuormaziun da medias

La fuormaziun da medias tocca hozindi pro las incumbenzas indispensablas da mincha scoula. Per persunas d'instrucziun e mainascoulas significha quai da s'occupar activamaing da dumondas sco: Co vegnan medias digitalas dovradas da maniera nüzzaivla, che pussibilitats daja? Che significha quai in connex culla rolla da la persuna d'instrucziun? 'Giuventüna e medias', la plattafuorma naziunala per la promozion da competenzas medialas, spordscha numerus cuntgnüts per dovrar medias digitalas da maniera radschunaivla ill'instrucziun.

[Fuormaziun da medias – sfida per la scoula](#)

[Survista da temas davart medias digitalas](#)

UNESCO – patrimoni mundial in Svizra

Üna nouva pagina d'internet interactiva preschainta ils patrimoni mundials da l'UNESCO in Svizra sco lös d'imprender dadour la scoula la prüma vouta sün ün'unica plattafuorma. Fuormaziun i'l patrimoni mundial es ün imprender cul cheu, cul cour e cul man. Sülla nouva plattafuorma – ch'id es accessibla gratuitamaing - as tratta tuot dals monumaints da natüra e cultura ils plü particulars da la Svizra. La pagina d'internet spordscha tanter oter üna pruna viadis da scoula, guidas o eivnas da proget. Üna rolla importanta survain eir il material da scoula per l'integrasiun dal patrimoni mundial ill'instrucziun. La plattafuorma s'orientescha als ciclus dal Plan d'instrucziun 21 e vain cumplettada cuntinuadamaing cun novs cuntgnüts interessants.

[Pagina d'internet 'nos patrimoni'](#)

Prüm Poetry Slam contest per giuvenils

L'on 2004 sta suot l'insaina dal giubileum '500 ons Stadi liber da las Trais Lias'. Per quist'occurrenza vain miss in plets e quintada l'istorgia da nos chantun our da la vista dals giuvenils – e rapreschantada sül palc in möd modern cun Slam-Poetry! Giuvenils pon s'annunzchar per quist proget interessant. In occasiun da lavuratori da duos dis in l'inter chantun vegnan scolaras e scolars cusgliats e trenats dal poet da slam, autur e cabarettist grischun Jachen Wehrli per esser fits pel palc. Uossa haja nom da's participar! Nus giavüschain a tuot las persunas d'instrucziun da render attent a lur scolaras e scolars sül contest e da discuter la publicaziun cun ellas e cun els.

[Infuormaziuns cun video explicativ](#)

La chüra da daints i'l Grischun

La chüra da daints i'l minchadi da scoula es ün factur elementar per promouver la sandà e l'egualisaziun da las schanzas da nossas scolaras e noss scolars. La profilaxa da daints es ün'istorgia da success: Daspö l'introducziun da la chüra da daints in scoula s'ha il caries pro'ls uffants diminuei per 90 pertschient. Ils exercizis per lavar ils daints cha persunas d'instrucziun ingaschadas surpiglian mincha quartal han üna grond'importanza. La chüra da daints as basa sün ün concept chi vain ordinà dal chantun. Nus recugnuschain a las persunas d'instrucziun per lur fadias d'integrar il lavar daints in lur plan da scoula. Uschè vegnan

promovüts daints sans e la sandà da nossas scolaras e noss scolars in general.

[Newsletter scoulas \(scrollar fin giosom\)](#)

Pel cumgià

Avant precis 20 ons es gnü tramiss il prüm INFO per persunas d'instrucziun, mainascoulas e cussagls da scoula. Daspö quel temp sun gnüts comunichats temas actuals da la scoula inclusiv ideas per tils approfondir in 142 circularas, tuottas tradüttas illas linguas da scoula.

Eu ingrazch a meis team pel grond ingaschamaint a favur da la scoula populara grischuna e pel grondius sustegn ch'eu n'ha pudü giodair sco manader da l'inspectorat da scoula in quist lung temp – saja quai in tuot ils secturs da lavur o i'l rom da numerus progets da scoula chantunals. Eu giavüsch a tuot las magistras e magisters, mainascoulas e cussagls da scoula bler plaschair e success cun fuormar lur scoula e l'instrucziun uschea cha noss uffants e giuvenils possan in-chaminar lur via futura cun optimissem, sgürezza personala e curaschi. Grazcha.

Andrea Caviezel, manader inspectorat da scoula

Cordials salüds

Chantal Marti-Müller
Manadra USS

Andrea Caviezel
Manader inspectorat da scoula

Part regionala

Termins

Data	Occurrenza	Adressats
13-11-2023	Occurrenza d'infuormaziun	CS
14-11-2023	Occurrenza d'infuormaziun	CS
29-11-2023	Accent tematic 'Musica'	PI annunzchadas
26-01-2024	Assegnaziun provisorica	6. cl./1.R
26-01-2024	Attestat da semester	Tuots
15-04-2024	Assegnaziun definitiva	6. cl./1.R
28+29-05-2024	Examen da recuors	6. cl./1.R
05-06-2024	Barat regional in connex cull'EVA dal rom IND	PI 3. sec I

[Ulteriurs termins](#)

Cordials salüds

Inspectorat districtual Engiadina-Val Müstair-Samignun
Bettina Salutt, Urs Kühne, Curdin Lansel

